

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (81)391

Vol. 1981/0120

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

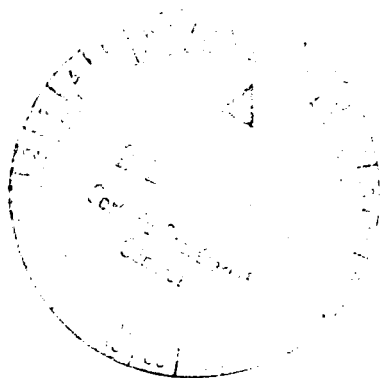
COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(81) 391 def.

Brussel, 15 juli 1981

Voorstel voor een
RICHTLIJN VAN DE RAAD (EEG)
houdende afwijking, ten behoeve van het Koninkrijk der Nederlanden,
van Richtlijn 73/403/EEG inzake de synchronisatie van algemene
volkstellingen

(door de Commissie bij de Raad ingediend)

MOTIVERING VAN HET VOORSTEL

1. In artikel 1 van de Richtlijn van de Raad van 22 november 1973 inzake de synchronisatie van algemene volkstellingen wordt bepaald dat de Lid-Staten in het tijdvak van 1 maart tot en met 31 mei 1981 een algemene volkstelling zullen houden. In artikel 2 van de Richtlijn wordt bepaald dat de Commissie, in samenwerking met de bevoegde diensten van de Lid-Staten, op basis van deze tellingen een programma van statistische tabellen zal opstellen, die betrekking hebben op bepaalde demografische, beroeps- en sociale kenmerken van de individuen, de huishoudingen en de gezinnen.
2. Bij brief van 15 september 1980 diende de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland in de volgende bewoordingen een verzoek van de Nederlandse regering in om van de richtlijn te mogen afwijken:

"Betreft: Volkstelling 1981

Namens de Nederlandse regering verzoekt ondergetekende uw Commissie te bewerkstelligen dat Nederland wordt ontheven van de verplichting tot het houden van een algemene volkstelling in het tijdvak van 1 maart tot en met 31 mei 1981, zoals voorgeschreven in de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 november 1973, 73/404/EEG, Publikatieblad Nr. L 347, inzake de synchronisatie van algemene volkstellingen. Dit verzoek berust op de volgende gronden:

- (i) De ervaringen opgedaan bij de in de loop van 1979 gehouden proeftellingen ter voorbereiding van de aanvankelijk voor 1981 geplande volkstelling hebben ernstige twijfel doen rijzen, of in de huidige situatie de bevolking in voldoende mate bereid zal zijn om aan een nieuwe volkstelling mee te werken. Bij deze proeftellingen is namelijk een totale non-response van 26% opgetreden. Deze non-response draagt bovendien een sterk selektief karakter, variërend onder meer van 21% in landelijke gemeenten tot 37% in de grote steden.
- (ii) In dezelfde richting van een te verwachten geringe bereidheid van de bevolking om aan een nieuwe telling mee te werken wijzen de bevindingen van een ingesteld kwalitatief onderzoek naar de opvattingen en houding van de bevolking ten aanzien van het begrip volks-

telling. Daaruit blijkt, dat het begrip volkstelling in Nederland sterk emotioneel geladen is doordat het wordt geassocieerd met persoonsregistraties. De algemene politieke en maatschappelijke discussie rond het vraagstuk van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden betrokken op de volkstelling.

Dit blijkt aanleiding te geven tot angst- en onlustgevoelens jegens de volkstelling. Hoewel er geen reële grond voor deze gevoelens bestaat, is daardoor toch een sociaal-psychologisch klimaat ontstaan dat ongunstig is voor het op korte termijn houden van een succesvolle volkstelling. Dit klimaat is niet te verbeteren anders dan door een langdurig proces van voorlichting, alsmede door het tot stand brengen van adequate wettelijke maatregelen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

- (iii) De in dit verband van belang zijnde parlementaire behandeling van het in voorbereiding zijnde ontwerp van Wet op de persoonsregistraties zal - gegeven de noodzakelijke zorgvuldigheid terzake - niet zodanige voortgang kunnen maken, dat hiermee nog rekening kan worden gehouden bij de voorbereiding van de volkstelling op het geplande tijdstip (eind februari 1981).
- (iv) Op grond van voren genoemde overwegingen en ook gelet op het feit, dat door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overwegende bezwaren naar voren zijn gebracht over het voorgenomen teltijdstip, zulks in verband met de in 1981 plaatsvindende verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, meent de Regering - gehoord ook het advies terzake van de Centrale Commissie voor de Statistiek - dat de voor 1981 geplande volkstelling dient te worden uitgesteld tot een later tijdstip in de tachtiger jaren. Hiertoe is een voorziening bij wet vereist. Een ontwerp terzake is in voorbereiding en zal over enige tijd bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden ingediend. Dit wetsontwerp zal enerzijds toe strekken om de krachtens de huidige Volkstellingenwet bestaande verplichting tot het houden van een telling in 1980 of 1981 op te heffen en anderzijds de mogelijkheid openen, dat bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald, dat een algemene volkstelling zal worden gehouden later in de jaren tachtig".

3. Aangezien zes Lid-Staten voorbereidingen troffen voor de uitvoering van de volkstelling binnen de in de richtlijn van 1973 genoemde periode, terwijl drie andere om afwijking van de richtlijn verzochten ten einde hun

telling met hoogstens één jaar uit te stellen, achtte de Commissie het niet juist om op basis van dit verzoek een afwijking aan te bevelen waarbij Nederland geheel van zijn verplichtingen krachtens de richtlijn van 1973 zou worden ontslagen. Nederland werd derhalve verzocht aan te geven wanneer een volkstelling zou worden gehouden en, indien dit niet mogelijk was op zo korte termijn dat de resultaten nog in het communautaire tabellenprogramma konden worden opgenomen, welke alternatieven er bestonden voor het invullen van deze tabellen voor Nederland. Het antwoord in een brief van 3 april 1981 luidde als volgt:

- "(i) De in de loop van 1979 gehouden proeftellingen hebben ernstige moeilijkheden aan het licht gebracht, welke gegronde twijfel hebben doen rijzen aan het welslagen van de telling.
- (ii) Stappen zijn ondernomen, gericht op het tot stand brengen van wettelijke maatregelen welke tot gevolg kunnen hebben dat dergelijke moeilijkheden, die hun grondslag vinden in het huidige sociaal-psychologisch klimaat rond de volkstelling, worden opgelost; onverminderd de noodzaak dat aan deze voor het welslagen van de telling essentiële voorwaarden zal dienen te worden voldaan, zijn eveneens stappen ondernomen, gericht op het tot stand brengen van wettelijke maatregelen welke het mogelijk maken voor het einde van 1986 een volkstelling te houden.
- (iii) De in het volkstellingsprogramma van de Gemeenschap voor 1981 opgenomen statistische tabellen, betrekking hebbend op demografische kenmerken, zullen worden samengesteld aan de hand van gegevens, verkregen ten behoeve van de lopende bevolkingsstatistieken.
- (iv) De overige in het volkstellingsprogramma van de Gemeenschap voor 1981 opgenomen tabellen zullen worden samengesteld aan de hand van gegevens, verkregen bij de in het voorjaar van 1981 te houden arbeidskrachtentelling in het kader waarvan de voor Nederland gebruikelijke fraktie van de steekproef zal worden vergroot tot vijf ten honderd."

4. Gezien de moeilijkheden die Nederland ondervindt bij het volledig voldoen aan de richtlijn van 1973 is de Commissie van mening dat onder de gegeven omstandigheden deze voorstellen van de Nederlandse regering een bevredigend compromis vormen. Dienovereenkomstig doet de Commissie de aanbeveling dat een afwijking wordt toegestaan zoals werd verzocht in de brief van de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland van 15 september 1980.

Voorstel voor een
RICHTLIJN VAN DE RAAD (EEG)

houdende afwijking, ten behoeve van het Koninkrijk der Nederlanden, van
Richtlijn 73/403/EEG inzake de synchronisatie van algemene volkstellingen

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag ter oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 213,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende dat in Richtlijn 73/403/EEG (1) van de Raad wordt bepaald dat de Lid-Staten in het tijdvak van 1 maart tot en met 31 mei 1981 een algemene volkstelling zullen houden;

Overwegende dat er ernstige administratieve moeilijkheden zijn gerezen die ten tijde van goedkeuring van de richtlijn niet konden worden voorzien en die een goede uitvoering van de volkstelling in het Koninkrijk der Nederlanden in het genoemde tijdvak belemmeren;

Overwegende dat thans wordt voorgesteld in de richtlijn vereiste informatie deels op basis van lopende bevolkingstatistieken en deels door middel van een steekproef te verzamelen,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD

Artikel 1

In afwijking van Richtlijn 73/403/EEG zullen de bepalingen van de Richtlijn niet van toepassing zijn op het Koninkrijk der Nederlanden.

Artikel 2

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De Voorzitter